

Sommergækken

Det var vintertid, luften kold, vinden skarp, men inden døre var lunt og godt, inden døre lå blomsten, den lå i sit løg under jord og sne.

En dag faldt regn; dråberne trængte ned gennem snelaget ned i jorden, rørte ved blomsterløget, meldte om lysverdenen ovenover; snart trængte solstrålen så fin og borende, gennem sneen, ned til løget og prikkede på det.

"Kom ind!" sagde blomsten.

"Det kan jeg ikke!" sagde solstrålen; "jeg er ikke stærk nok til at lukke op! jeg bliver stærk til sommer."

"Når er det sommer?" spurgte blomsten, og gentog det, hver gang en ny solstråle trængte ned. Men det var langt fra sommertid; sneen lå endnu, der frøs is på vandet hver evige nat.

"Hvor det varer! hvor det varer!" sagde blomsten. "Jeg føler kriblen og krablen, jeg må række mig, jeg må strække mig, jeg må lukke op, jeg må ud! nikke godmorgen til sommeren, det bliver en livsalig tid!"

Og blomsten rakte sig og strakte sig derinde mod den tynde skal, som vandet udenfor havde blødgjort, sne og jord opvarmet, solstrålen prikket ind i; den skød frem under sneen, med hvidgrøn knop på sin grønne stilk, med smalle tykke blade, der ligesom ville skærme om den. Sneen var kold, men gennemstrålet af lyset, dertil så let at bryde igennem, og her kom solstrålen med stærkere magt end før.

"Velkommen! velkommen!" sang og klang hver stråle, og blomsten løftede sig over sneen ud i lysverdenen. Solstrålerne klappede og kyssede den, så at den åbnede sig helt, hvid som sneen og pyntet med grønne striber. Den bøjede sit hoved i glæde og ydmyghed.

"Dejlige blomst!" sang solstrålerne. "Hvor du er frisk og skær! du er den første, du er den eneste! Du er vor kærlighed! Du ringer sommer, dejlig sommer over land og by! Al sneen skal smelte! de kolde vinde jages bort! Vi skal råde! Alting vil grønnes! Og så får du selskab, syrener og guldregn og til sidst roserne, men du er den første, så fin og skær!"

Det var en stor fornøjelse. Det var, som luften sang og klang, som trængte lysets stråler ind i dens blade og stilk; der stod den så fin og let til at bryde og dog så kraftig, i ung dejlighed; den stod i hvid kjortel med grønne bånd og priste sommer. Men det var langt fra sommertid, skyer skjulte solen, skarpe vinde blæste på

den.

"Du er kommet lidt for tidligt!" sagde vind og vejr. "Vi har endnu magten! den skal du føle og finde dig i! Du skulle være blevet inden døre, ikke løbet ud at stadse, det er ikke tiden endnu!"

Det var bidende koldt! Dagene, som kom, bragte ikke en solstråle! det var vejr til at fryse i stykker i, for sådan en lille skør blomst. Men der var mere styrke i den, end den selv vidste; den var stærk i glæde og tro på den sommer, der måtte komme; der var den forkyndt i dens dybe attrå og bekræftet af det varme sollys, og således stod den med fortrøstning i sin hvide dragt, i den hvide sne, bøjende sit hoved, når snefnuggene faldt tætte og tunge, medens de isnende vinde fór hen over den.

"Du knækker over!" sagde de. "Visner, isner! Hvad ville du ude! Hvorfor lod du dig lokke, solstrålen har gækket dig! Nu kan du have det så godt, du sommergæk!"

"Sommergæk!" gentog den i den kolde morgenstund.

"Sommergæk!" jublede nogle børn, der kom ned i haven, "der står én, så yndig, så dejlig, den første, den eneste!"

Og de ord gjorde blomsten så godt, det var ord ligesom varme solstråler. Blomsten fornemmede i sin glæde ikke engang, at den blev plukket; den lå i barnehånd, blev kysset af barnemund, blev bragt ind i den varme stue, set på af milde øjne, sat i vand, så styrkende, så oplivende. Blomsten troede, at den med et var kommet lige ind i sommeren.

Datteren i huset, en yndig, lille pige, hun var konfirmeret, hun havde en kær lille ven, og han var også konfirmeret, han læste til levebrød. "Han skal være min sommergæk!" sagde hun; tog så den fine blomst, lagde den i et duftende stykke papir, som der var skrevet vers på, vers om blomsten, der begyndte med sommergæk, og endte med sommergæk, "lille ven, vær vinterner!" hun havde gækket ham med sommeren. Ja, det stod alt sammen i verset, og det blev lagt som brev, blomsten lå deri, og der var mørkt om den, mørkt, som da den lå i løget. Blomsten kom på rejse, lå i postsæk, blev klemt og knuget, det var slet ikke behageligt; men det fik også ende.

Rejsen var forbi, brevet blev åbnet og læst af den kære ven; han var så fornøjet, han kyssede blomsten, og den

blev, med sit vers omkring sig, lagt ned i en skuffe, hvori lå flere dejlige breve, men alle uden blomst, den var den første, den eneste, som solstrålerne havde kaldt den, og det var fornøjeligt at tænke over.

* * *

Længe fik den også lov at tænke derover, den tænkte, medens sommeren gik, og den lange vinter gik, og det blev sommer igen, da kom den atter frem. Men da var den unge mand slet ikke glad; han tog så hårdt på papirerne, smed verset hen, så at blomsten faldt på gulvet, flad og vissen var den blevet, men derfor skulle den dog ikke kastes på gulvet; dog der lå den bedre end i ilden, der blussede versene og brevene op. Hvad var der sket? Hvad der sker så tit. Blomsten havde gækket ham, det var en spøg; jomfruen havde gækket ham, det var ingen spøg; hun havde kåret sig en anden ven i skærsommer.

I morgenstunden skinnede solen ind på den lille fladtrykte sommergæk, der så ud, som den var malet på gulvet. Pigen, som fejede, tog den op, lagde den ind i en af bøgerne på bordet, idet hun troede, at den var faldet ud, da hun ryddede op og lagde i orden. Og blomsten lå igen mellem vers, trykte vers, og de er fornemmere end de skrevne, i det mindste er der kostet mere på dem.

Så gik åringer, bogen stod på hylden; nu kom den frem, blev åbnet og læst i; det var en god bog: Vers og viser af den danske digter Ambrosius Stub, som nok er værd at kende. Og manden, som læste i bogen, vendte bladet. "Der ligger jo en blomst!" sagde han, "en sommergæk! det er nok med betydning, den er lagt her; stakkels Ambrosius Stub! han var også en sommergæk, en digtergæk! han kom for tidlig i sin tid, og derfor fik han slud og skarpe vinde, gik på omgang hos de fynske herremænd, som blomst i vandglasset, blomst i rimbrevet! sommergæk, vinternar, spas og narrestreger, og dog den første, den eneste, den ungdomsfriske danske digter. Ja, lig som mærke i bogen, lille sommergæk! du er lagt der med betydning."

Og så blev sommergækken igen lagt i bogen, og følte sig der både bæret og fornøjet ved at vide, at den var mærke i den dejlige sangbog, og at den, der havde først sunget og skrevet om den, også havde været sommergæk, stået til nar i vinteren. Blomsten forstod det nu på sin måde, ligesom vi enhver ting på vor måde.

Det var eventyret om sommergækken!